
SAVELYEV: RUSYA-TÜRKİYE İTTİFAKI, BÖLGE İSTİKRARININ GARANTİSİDİR

- 23.08.2017

Sputnik, 22 Ağustos 2017

Rusya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkan Yardımcısı Dmitriy Savelyev, İzmir Enternasyonal Fuarı'nda Rusya'nın partnerlik statüsünün ne anlama geldiğini ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerinin geleceğini anlattı.

Geçtiğimiz hafta sonu çalışmalarına başlayan Türkiye'nin en eski ve en büyüğü olan İzmir Enternasyonal Fuarı'nın bu yılki en büyük özelliği, ilk kez Rusya'nın partner ülke olarak katılımı oldu.

Çavuşoğlu ve Novak, İzmir Enternasyonal Fuarı'nda Rusya'nın standını açtı

Rusya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkan Yardımcısı Dmitriy Savelyev, Sputnik'e açıklamasında, fuardaki partnerlik statüsünün ne anlama geldiğini ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerinin geleceğini anlattı.

Rusya'nın İzmir'deki fuarına bu yılki katılımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla 1927'de kurulan bu fuarın Türkler için önemi çok büyük. Bölge ülkeleri arasındaki ticareti genişletme olan ilk amacından çok kısa sürede uluslararası ölçekteki etkinliğe dönüştü. Fuarın boyutu çok büyük izlenim bırakıyor. İzmir fuarını yaklaşık 1.5 milyon kişi ziyaret ediyor, 60 ülkeden şirketler katılıyor. Şunu kaydetmek isterim ki, fuarda Rusya en büyük pavyona sahipti. Pavyonumuzda çeşitli şirketlerin yanı sıra Rusya'daki bölgeler temsil edildi. Tahminlere göre fuar süresince işadamlarımız Türk partnerlerle yaklaşık 100 görüşme gerçekleştirdi ve 350 milyon dolarlık anlaşmaları değerlendirdi.

Rusya'nın İzmir fuarında aldığı partnerlik statüsü, Rus-Türk ticari ilişkilerinin yeni aşamaya geçtiğinin kanıtı olarak gösterilebilir mi?

Novak, İzmir'de konuştu: Türkiye, Rusya'nın çok önemli bir ticari ortağı

Evet, ama sadece ticari ve ekonomik ilişkiler ile sınırlı değil. Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu'nun fuardaki konuşmasında kaydettiği gibi, bu gelişme ülkelerimiz arasındaki genel ilişkilerin seviyesini gösteriyor. Zira partner ülke statüsüyle ilgili karar, üst düzey siyasi çevrelerde, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasında Soçi'de yapılan görüşme sırasında alındı. Ayrıca İzmir Fuarı'nın bu yılki temel konusu inovasyon ve enerji sektörü oldu. Rusya da haklı olarak bu alanda dünya liderinden biri ve dünyada eşi benzeri olmayan ileri teknolojileriyle gurur duyuyor. Türkiye, kendi petrol ve doğalgazına sahip olmamasına rağmen küresel enerji sektöründe en büyük oyuncularından biri. Rusya da Türkiye'nin en büyük enerji partneri. Türkiye'nin ilk nükleer santrali Akkuyu'nun yapımı tam gaz ilerliyor. Türkiye'ye doğalgaz sevkiyatı, bu yılın ilk 8 ayında yüzde 22.4 oranında arttı. Türk Akımı projesi kapsamında Karadeniz'de 50 kilometreden fazla boru döşendi. Boru hattının Kıyıköy'e çıkışı planlanandan erken gerçekleşecek. Tam da bu yüzden fuardaki heyetimize Rusya Enerji Bakanı Aleksandr Novak başkanlık etti. Novak aynı zamanda Rus-Türk Hükümetler Arası Karma Ekonomik Komisyon'unun da eş başkanı. Tüm bunlar, ülkelerimiz arasındaki ilişkilerdeki net vektörler.

Rusya ve Türkiye arasındaki ekonomik partnerlik şu anda hangi durumda?

Rusya Tarım Bakanı: İzmir Enternasyonal Fuarı'nda domates sevkiyatı ele alınmayacak

Türkiye Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, İzmir Fuarı'ndaki konuşmasında, şöyle rakamları dile getirdi: siyasi kriz öncesi ülkelerimiz arasındaki ticaret 30 milyar dolara yaklaşmıştı, halihazırda 17 milyar dolar düzeyinde ve hızla kriz öncesi göstergelere doğru ilerliyor. Gelecekle ilgili amaç, 100 milyar dolara ulaşmak. Bu rakam rastgele seçilmedi. Rusya ve Türkiye iş çevreleri son 20 yılda çok yakın ilişkiler kurdu. Her iki ülkeden çok sayıda işadama işbirliğine büyük ilgi sergiliyor. Türkler büyük bizden sadece petrol ve doğalgaz değil, buğday, alüminyum, kömür, haddeleme metal ürünleri, demir cevheri ve konsantrelerini de alıyor. Diğer yandan da Türkiye'den Rusya'ya makine ve donanım, ayakkabı ve tekstil, kimyasal ve gıda ürünleri gidiyor. Tarım, petrokimya ve ileri teknolojiler alanında ortak yatırımlar ciddi potansiyel oluşturuyor. Bugün, ülkelerimizin karşılıklı yatırımları her taraftan yaklaşık 10 milyar dolar düzeyinde.

Rus ve Türk yatırımlarına örnek gösterebilir misiniz?

Elbette. Rus petrol ve doğalgaz şirketi Lukoil Türkiye'de petrol ürünleri pazarında yüzde 5'lik paya sahip Akpet'i satın aldı. Rus bankası Sberbank, 3.5 milyar dolar karşılığında Denizbank'ı aldı. Inter RAO AES, Türkiye'deki yan şirket üzerinden Gürcistan ve Rusya'dan elektrik enerji ihraç ediyor. Gruppa GAZ, Sakarya'daki tesisinde GAZel NEXT ve GAZon NEXT modelleri temelinde özel amaçlı otomobiller üretiyor. Diğer yandan Türk iş dünyası Rusya'daki özel ekonomik bölgelere ve Rusya'nın Merkez ve Güney federal bölgeleriyle işbirliğine büyük ilgi duyuyor. Novorossiysk'te Türk sermayesinin katılımıyla Bris-Bosfor ayakkabı fabrikası faaliyet gösteriyor. Moskova yakınlarındaki Serpuhov'da çalışan SP Rokland'ın yüzde 40'ı Türk şirketi Aymasan'a ait. Tüm Rusya'da meşhur olan Gloria Jeans şirketi de Türk üreticilerinin kumaşından elbise satıyor.

Rusya ve Türkiye arasında bölgelerarası düzeyindeki ilişkiler geliyiyor mu?

Novak: Türk Akımı boru hattının 170 kilometreden fazlası döşendi

Stavropol Krayı'ndan işletmeler İzmir Fuarı'nda büyük ilgi çeken sergiler düzenledi. Dağıstan Kalkınma Kurumu da Hazar Denizi'nde sanatoryum merkezi projesiyle de büyük ilgi çekti. Vladimir Bölgesi'nde Türk partnerlerin kurduğu 32 şirket faaliyet gösteriyor. Bu işletmeler elektrik cihazlar, beyaz eşya, cam ürünler ve mobilya üretiyor. Ama Türkiye'yle işbirliğinin lideri Tataristan. Tataristan Cumhurbaşkanı da İzmir'deki fuarı ziyaret etti. Türk şirketler bu cumhuriyete 2 milyar dolar yatırım yaptı. 10 Türk fabrikası Tataristan'da tarım, sağlık, ağaç işleme, makine, enerji ve inşaat gibi sektörlerde faaliyet gösteriyor. Örneğin Alabuga özel ekonomik bölgede araba parçaları ve kimyasal ürünler alanında faaliyet gösteren şirketler yer alıyor. Rus KAMaz ve Türk Tirsan Kardan arasında geçtiğimiz günlerde ortak işletmenin kurulmasıyla ilgili anlaşma imzalandı. Tirsan-Kama adını alacak ortak işletme Tataristan'da kardan şaftı üretecek. Eğilim ortada: Türk işletmeler aktif olarak Rusya'nın bölgesel pazarlarına giriyor.

İki ülke arasında yakın geçmişte yaşanan benzer yeni bir soğumanın iş çevrelerinin ekonomik ilişkileri sağlamlaştırma çabalarını sıfıra indireceği yönündeki endişeler ne kadar haklı?

'İzmirde yakalanan sinerji, bundan sonraki Rus-Türk iş forumları da çok olumlu etkiler'

Tüm ülkeler kriz ve çatışmalar yaşar. Bu jeopolitik bir gerçek. Türkiye ve Rusya arasında yüzyıllara dayanan ilişkiler farklı dönemlerden geçti. Ama ülkelerimiz, tüm zorlukları aşmak için her zaman siyasi irade gösterdi. Komşu olduğumuz için Rusya ve Türkiye, tarihsel gelişim mantığıyla stratejik partnerliği amaçlıyor. Siyasi anlamda Türkiye, Suriye'de yapıcı duruş sergiliyor ve Batı'nın Rusya karşıtı yaptırımlara olumsuz yaklaşıyor. Rus-Türk birliği, Kafkaslarda istikrarın ve Kırım'da güvenliğin garantisi. Rusya'yla verimli ilişkiler geliştiren Kafkasların Türk halkları da kültürel ve tarihi olarak Türkiye'ye eğilim gösteriyor. Örnek olarak, her iki ülkeyle partnerlik ilişkileri sürdüren Azerbaycan gösterilebilir.

Tüm söylediklerimi şöyle özetledim: ABD son 20 yılda Ortadoğu'daki müttefiklerini birer birer kaybederken Rusya sağlam bölgesel ittifaklar kurdu, onları ekonomik çıkarlar ve karşılıklı yarar ile kendine bağlamayı başardı.

Kaynak/Source: